

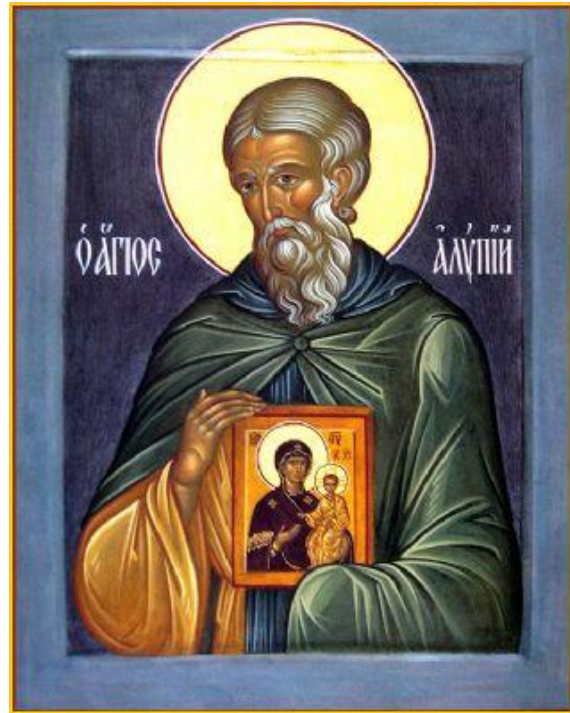
Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Преподобний Аліпій,
Іконописець Печерський, в
Ближніх печерах**

**Venerable Alypius, the
Iconographer, of the Near Kyivan
Caves**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

"У Тобі, Отче, дійсно спаслося те, що було образом Божим; взявши бо Хрест, Ти пішов за Христом ..." (Тропар Преподобному)

На 30-го серпня за григоріанським календарем (відповідає 17-му серпня за юліанським календарем) ми святкуємо пам'ять одного з первісних Ченців Київської Русі, Преподобного Аліпія [це ім'я мабуть слав'янізований варіант імені «Олімпій» - Св. Миколай (Велімірович) так і називає його в своєму творі Пролог з Охрїду], який упокоївся в Бозі 1114 р. Проявляти образ Божий в своєму житті - покликання кожного Християнина. А Св. Аліпій посвятив своє життя цьому покликанню в особливий спосіб.

Звичайно, всі Монахи мають це покликання, як свій особливий обов'язок і радість. Вони намагаються наслідувати Ісуса Христа, Якого визнаємо, як істинного Бога та істинну Людину. Ап. Павло описує тайну про

"In you, O Father, was manifestly preserved what is in the image of God, for having taken up your cross, you did follow Christ..." (Troparion to a Venerable Father)

On August 30 on the Gregorian Calendar (which is August 17 on the Julian Calendar) we celebrate the memory of one of first Monastic Saints of Kyivan Rus', the Venerable Alypius [his name may be a Slavicized version of the Greek name Olympius – St. Nikolai (Velimirovic) calls him that in his Prologue from Ohrid] who reposed in the Lord in 1114. Manifesting the image of God in our lives is the vocation of every Christian. St. Alypius dedicated his life to this vocation in a very special way.

Of course, all Monks have this vocation as their particular duty and joy. They seek to imitate Jesus, Whom we confess to be true God as well as true Man. St. Paul expounds the mystery of Christ saying that He "made Himself of no reputation,

Христа, кажучи, що „Він умалив Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина, Він упокорив Себе, будучи слухняний аж до смерті, і то смерті хресної” (Филип’ян 2:7-8).

Богословська назва цього процесу - по-грецькому “kenosis” тобто “само-випорожнення”. Чи таке можливе? Чи не загубить самого себе людина, що намагається виконувати це, і чи не стане вона роботом чи трутнем, бездумним рабом того, якого вона прийняла за свого господаря? Чернець відповів би: “Ні, коли Той Господар – Джерело всього життя та творчості – Самий Бог, Що виявив Свою безмежну любов до нас у Господі Ісусі Христі, Який вдав зі нас Своє життя на Хресті, щоб смертю Своєю подолати смерть.”

Бути послухним Йому, свідомо воліти єднатися з Ним аніж мати всі втіхи та вигоди цього світу, скаже Чернець, це – не загубити самого себе, а радше знайти своє правдиве я, що створене на образ і подобу Божу. І Св. Аліпій саме цим займався в особливий спосіб.

Преподобний Аліпій, якого земне походження нам не відоме, виявив цей образ у своєму житті виконуючи чернече покликання у Києво-Печерській Лаврі, як учень Преподобного Нікона (якого святкуємо 23 березня/5 квітня), сподвижника Преподобного Антонія, засновника Монастиря.

Життє Св. Нікона каже, що “він сильно трудився, щоб прикрасити свій Монастир [він став одним з первісних Ігуменів Лаври] написаними Іконами та мозаїкою”. Господь допоміг йому в цьому завданні, посилаючи йому Св. Аліпія, якого посвята цьому служінню була така глибока, що його на всі віки прозивають „Іконописцем”. І так він підтверджував і проголошував образ Божий, що досконало проявляється у Господі й Спасі нашому Ісусові Христові, пишучи Ікони за переданням Православних.

Ікони Св. Аліпія - виконані у стилі майстрів іконописців Константинопольських, під наглядом яких він учився. Дуже мало їх

taking the form of a bondservant, and coming in the likeness of men... He humbled Himself and became obedient to the point of death, even the death of the Cross” (Philippians 2:7-8).

The theological term for this process is “kenosis” – literally “self-emptying”. Is this possible? If a person does this, would he or she not lose themselves and become something like a walking robot or drone, a mindless slave of those whom they have accepted to be their master or masters? The Monk would respond: “Not when that Master is the Source of all life and creativity, God Himself, Who showed His love for us in the Lord Jesus Christ, Who gave His life for us upon the Cross, overpowering death by death.”

To be obedient to Him, to consciously prefer union with Him to all the pleasures and comforts of this world, the Monk would profess, is not to lose oneself, but instead to find and manifest one’s true self – which is the image and likeness of God. St. Alypius did just that in a special way.

St. Alypius, whose origins in the world are not known, manifested that image in his life by pursuing the monastic vocation at the Kyivan Monastery of the Caves (Pechers’ka Lavra), as a disciple of St. Nikon (commemorated March 23/April 5), the co-labourer of St. Anthony, the founder of the Monastery.

St. Nikon’s *Vita* says that “he laboured much to adorn his Monastery [he became one of the first abbots of the Lavra] with painted Icons and mosaics”. To aid him in this undertaking, the Lord sent him St. Alypius, whose dedication to this ministry was so profound that he is known throughout the ages as “the Iconographer”. Thus, he also confirmed and proclaimed the image of God perfectly manifest in our Lord and Saviour Jesus Christ, by writing Icons in the Orthodox fashion.

St. Alypius’ Icons were done in the style of the master iconographers of Constantinople under whom he studied. Very few of them have survived to our day. It was he who did the Iconography of the Dormition Sobor of the Lavra – which was destroyed by bombs (most likely by the retreating

дійшло до наших днів. Це він виконав Іконопис Успенського Собору при Лаврі, якого знищили бомби (найбільш правдоподібно, відступаючого радянського війська), коли нацисти захоплювали Київ підчас другої світової війни. Можливо він також виконав мозаїки в Соборі Золотоверхого Свято-Михайлівського Монастиря, якого безбожна большевицька влада зруйнувала в 1930-их роках. (Обидва – відбудовані).

Ікона Св. Аліпія, що дійшла до наших днів знаходиться в Державній Третьяківській Галереї в Москві. Вона відома, як Ікона Свенська. Це ім'я – від річки Свена, невеличкий приплив ріки Десна. Князь Роман Михайлович Чернігівський, що переніс свій осідок до Брянська (сьогодні – це в Російській Федерації) після наїзду монголів, які замучили його батька, Св. Князя Михайла Чернігівського, був осліп і жадав відомої цілительної сили цієї Ікони, яку був написав Св. Аліпій. Її привіз йому Священик з Києва по ріці Десна човном, і він, помолившись перед нею, прозрів. Було це в р. 1288-му. Князь Роман тоді побудував Монастир на честь Успіння Богородиці у Брянську - а може також на честь Святого Іконописця, якого шедевром був Успенський Собор у Києві, через Ікону якого він знову побачив денне світло. Цю Ікону святкуємо 3/20 травня, як також 17/30 серпня (на честь Іконописця, руками якого вона появилася у світі, Преподобного Аліпія, пам'ять якого в той день святкуємо).

Багато чудес завдячуємо Молитвам Св. Аліпія. Одного дня київлянин уздоровився з прокази, від якої гнило його тіло, тобто нищилася важна складова частина живого образу Божого, коли Святець помазав його фарбою, яку вживав у написанні Ікон (котрі представляли образ Божий, удосконалений у Царстві, яке приніс у цей світ Господь Своїм Втіленням, Смертю, Воскресенням, Вознесенням та Зісланням Св. Духа).

Відомо, що Святі Анголи допомагали Преподобному Аліпію у його праці. Бувало, втомився він і трошки заснув, а коли

Soviet army) as the Nazis were occupying Kyiv during the second world war. It is also possible that he did the mosaics of the Cathedral (Sobor) of the golden-domed (“Zolotoverkhyy”) St. Michael’s Monastery, destroyed by the atheistic Bolshevik regime in the 1930’s. (Both have been rebuilt).

An Icon of St. Alypius which has survived until today is to be found in the State Tretyakov Gallery in Moscow. It is known as the Svena Icon, getting its name from the Svena River, a small tributary of the Desna. Kniaz’ Roman Mykhaylovych of Chernihiv, who had moved his seat to Briansk (today part of the Russian Federation) after the invasion of the Mongols, who martyred his father, St. Michael of Chernihiv, had become blind and sought the renowned healing powers of this Icon written by St. Alypius. It was brought to him by a Priest from Kyiv by boat along the Desna river and his sight was restored. This was in 1288. Kniaz’ Roman built a monastery in honour of the Dormition of the Theotokos in Briansk, perhaps, also, in honour of the saintly Iconographer, whose chief masterpiece was the Dormition Sobor in Kyiv, and through whose Icon he had once again beheld the light of day. The Icon is commemorated on May 3/20, as well as on this day August 17/30 [in honour of the iconographer by whose hand it came into the world, St. Alypius, whom we commemorate on this day].

Many miracles are attributed to the prayers of Fr. Alypius. One day, a man of Kyiv was healed of leprosy, which was decaying his body, i.e. destroying an important aspect of a living icon of God, when the Saint anointed him with the paint he was using in writing Icons (which present the image of God as perfected in the Kingdom - brought into this world by the Lord’s Incarnation, Death, Resurrection, Ascension and Sending of the Spirit).

Holy Angels were known to have assisted St. Alypius in his work. At times he would grow weary and take a nap only to wake up and find that the Icons had been completed while he rested. On one occasion two Monks from the Lavra gave way to temptation and concealed the money and the boards which they had been given by a founder of

пробудився то побачив Ікону викінчену, коли він спав. Одного разу два Ченці з Лаври піддалися спокусі й заховали гроші та дошки, яких були дістали від ктитора Храму біля Києва, що хотів, щоб о. Аліпій виконав Ікони для нього. Після якогось часу, чоловік той пішов до Ігумена, щоб довідатися чому його Ікони так запізнилися. Коли принесли дошки Ігумену, то знайшли на них написані чудові Ікони.

Св. Аліпій завжди охоче виконував своє служіння Іконописця. Коли йому за це дали якусь нагороду, то він відкладав третину на вбогих, третину на закуп матеріялу для роботи, а собі тільки третину залишав для своїх потреб.

Коли Св. Аліпій упокоївся в Бозі його тіло зложили в Ближніх Печерах, названих у честь Св. Антонія, духовного Отця Св. Нікона. Його нетлінні моці там спочивають донині, а пальці його правої руки зложені начебто він мав чинити на собі знак Хреста: три пальці до купи, а два прихилені до долоні. Як видно, що він упокоївся в Бозі творячи на собі це блаженне знамено. Цим також знаємо, що первісні Християни в Києві саме так творили на собі знак Хреста. Давнішу форму – двома випростаними пальцями - вживали в Росії аж до часів реформи Патріярха Нікона в 16-му столітті, яка призвела до контроверсії, яка стала основою спільноти т. зв. Старо-обрядців.

За Молитви Св. Аліпія Іконописця, нехай і ми постійно стараємось затверджувати й оновлювати в собі образ Божий своїм смиренням та послушністю до Його Заповідей само-жертвенної любові. Амінь.

a Church near Kyiv, who wanted Fr. Alypius to write Icons for the Temple he was sponsoring. After some time this man came to the Abbot to find out why the Icons he had requested were not forthcoming. When the boards were brought to the Abbot they were found with beautiful Icons written upon them.

St. Alypius was always eager to fulfill his ministry as an Iconographer. If he received any money, he would put aside a third for the poor, a third for purchasing the materials required for his work and only a third for his own needs.

When he reposed in the Lord, St. Alypius' body was placed in the Near Caves, named in honour of St. Anthony, the spiritual father of St. Nikon. His incorrupt body lies there to this day, the fingers of his right hand positioned in the form used to make the Sign of the Cross: three fingers together and two bent towards the palm. It appears that he had reposed in the Lord in the act of making this Sign. It is also evidence that early Kyivan Christians had already adopted this style of crossing themselves. The older form – with two fingers upright – continued to be used in Russia right until the reform of Patriarch Nikon in the sixteenth century, which led to controversy and the rise of the separated community of the Old Believers.

Through the intercession of St. Alypius the Iconographer may we ever seek to confirm and renew the image of God within us by our humility and obedience to His commandments of self-sacrificial love. Amen.